

بودجه ریزی دولتی

تألیف:

مجتبی ملکی

انتشارات سنگ نیشته

۱۳۹۸

فهرست

صفحه	عنوان
۱۳	پیشگفتار
فصل اول	
دیباچه، مفاهیم، تعاریف و سیر تحول بودجه	
۱۵	اصطلاح بودجه
۱۶	تعاریف بودجه
۱۷	ویژگی‌های بودجه
۱۹	ضرورت بودجه‌ریزی
۲۰	اهمیت بودجه
۲۱	ساختار نظام اقتصادی کشور
۲۳	قوانین حاکم بر نظام بودجه‌ای دولت
۲۴	ساختار بودجه‌ای ایران
۲۶	خلاصه بودجه سالانه کل کشور و اجزاء آن
۲۸	سؤالات فصل اول
فصل دوم	
اصول بودجه	
۲۹	اصول بودجه
۳۰	اصل سالیانه بودن
۳۲	اصل وحدت

۳۲	 اصل جامعیت
۳۳	 اصل شاملیت
۳۴	 اصل تخصیص
۳۴	 اصل عدم تخصیص
۳۵	 اصل انعطاف پذیری
۳۷	 اصل تخمینی بودن درآمدها
۳۸	 اصل تددیدی بودن هزینه‌ها
۳۹	 اصل سبب
۳۹	 اصل تقدم درآمدها بر هزینه‌ها
۴۰	 سؤالات فصل دوم

فصل سوم

ردجه و اثرات اقتصادی آن

۴۱	 نقش کلان اقتصادی بودجه
۴۲	 تعادل اقتصادی و بودجه
۴۲	 سیاست‌های پولی و مالی دولت
۵۴	 نقش‌های دولت در مالیه عمومی و بودجه
۵۶	 کسری بودجه و انواع آن
۶۱	 راه‌های تأمین کسر بودجه دولت
۶۹	 سؤالات فصل سوم

فصل چهارم

مراحل بودجه

۷۱	 مراحل بودجه
۷۲	 مرحله تهیه و تنظیم و پیشنهاد بودجه
۷۲	 شرح مبسوط تهیه و تنظیم بودجه در ایران
۷۹	 وظایف شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها
۸۰	 وظایف مسئول بودجه در دستگاه‌های اجرایی
۸۱	 لایحه بودجه کل کشور

۸۲	مرحله تصویب بودجه
۸۳	اهمیت رسیدگی به بودجه در مجلس (قوه مقننه)
۸۴	انواع کمیسیون‌های مجلس
۸۴	نحوه بررسی بودجه در کمیسیون‌ها (تخصصی و تلفیق)
۸۵	نحوه بررسی بودجه در جلسه علنی مجلس
۸۷	بودجه یک یا چند دوازدهم
۸۷	روش‌های عطف‌پذیری بودجه
۹۱	اجرای بودجه
۹۲	اجرای بودجه در ادارات
۹۵	موافقت‌نامه اعتبارات هزینه‌ای
۱۰۲	موافقت‌نامه اعتبارات تسهیلاتی و سرمایه‌ای
۱۰۷	تخصیص اعتبار
۱۱۰	مراحل تفصیلی اجرای بودجه
۱۱۲	مرحله نظارت بر بودجه
۱۱۲	اهداف نظارت
۱۱۳	مراجع و دستگاه‌های نظارتی
۱۱۳	انواع نظارت بر بودجه در ایران
۱۲۲	سؤالات فصل چهارم

فصل پنجم

طبقه‌بندی منابع و مصارف دولت

۱۲۵	طبقه‌بندی در نظام بودجهریزی دولتی
۱۲۵	اهمیت طبقه‌بندی بودجه
۱۲۶	اهداف طبقه‌بندی بودجه
۱۲۸	انواع طبقه‌بندی بودجه‌ای
۱۳۳	سطوح طبقه‌بندی (کدگذاری) دریافت‌های دولت
۱۳۳	طبقه‌بندی مصارف (پرداخت‌ها)
۱۳۶	کدگذاری اعتبارات هزینه‌ای (جاری)

۱۳۶	سطوح طبقه‌بندی فصول اعتبارات هزینه‌ای (جاری)
۱۴۷	طبقه‌بندی فصول اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای
۱۵۱	کدگذاری اعتبارات تملک دارئی سرمایه‌ای
۱۵۵	اعتبارات تملک دارائی مالی
۱۵۶	هزینه از محل درآمدهای اختصاصی
۱۵۶	قوانین و مقررات مربوط به درآمدها و هزینه‌های اختصاصی
۱۵۷	طبقه‌بندی وظیفه‌ای یا عملیاتی بودجه عمومی دولت (COFOG)
۱۶۷	ردیف‌های تمرکز و تخطی از طبقه‌بندی عملیات
۱۶۷	طبقه‌بندی دستگاه‌های اجرایی
۱۷۳	چگونگی انتخاب شاخه طبقه‌بندی دستگاه‌های اجرایی
۱۷۴	سؤالات فصل پنجم

فصل ششم

روش‌های تنظیم بودجه

۱۷۵	روش‌های تنظیم منابع و مصارف بودجه
۱۷۸	بودجه متداول
۱۸۰	بودجه برنامه‌ای
۱۸۱	فوائد و مزایای بودجه برنامه‌ای
۱۸۲	بودجه عملیاتی
۱۸۴	اساس بودجه عملیاتی
۱۸۵	خصوصیات انتخاب واحد حجم کار
۱۸۸	طبقه‌بندی هزینه‌ها در بودجه عملیاتی
۱۹۵	فوائد بودجه‌ریزی عملیاتی
۱۹۶	عمده‌ترین تفاوت بودجه‌بندی عملیاتی با برنامه‌ای
۱۹۷	نظام بودجه‌ریزی طرح و برنامه (P.P.B.S)
۱۹۸	بودجه‌بندی بر مبنای صفر
۱۹۹	سؤالات فصل ششم

فصل هفتم

عمده‌ترین مشکلات موجود در نظام بودجه‌ریزی کشور

۲۰۲		عمده‌ترین مشکلات موجود
-----	-------	------------------------

فصل هشتم

تعاریف و اصطلاحات بودجه

۲۱۱		بای یک (بیع متقابل)
۲۱۲		یوزانس
۲۱۳		قراردادی نیست
۲۱۳		دستگاه اجرایی
۲۱۵		طبقه‌بندی براساس ماه هزینه
۲۱۵		بودجه پیشنهادی
۲۱۵		بودجه مصوب
۲۱۶		بودجه تفصیلی
۲۱۶		بودجه اسمی
۲۱۷		بودجه
۲۱۷		بودجه‌ریزی
۲۱۸		بودجه کل کشور
۲۱۹		درآمد عمومی
۲۲۱		دستگاه اجرایی ملی
۲۲۱		دستگاه بهره‌بردار
۲۲۲		شکل حقوقی دستگاه‌های اجرایی
۲۲۴		بودجه جاری در شرکت‌های دولتی
۲۲۵		سود در شرکت‌های دولتی
۲۲۶		عملیات اجرایی
۲۲۶		تنخواه گردان
۲۲۸		پیش‌پرداخت
۲۲۸		علی‌الحساب

۲۲۸	سپرده
۲۲۹	زیان در شرکت‌های دولتی
۲۲۹	بودجه سرمایه‌ای در شرکت‌های دولتی
۲۲۹	هزینه‌های سرمایه‌ای در شرکت‌های دولتی
۲۳۰	بازپرداخت اصل وام‌ها و دیون
۲۳۰	سال مالی
۲۳۱	اعتبار
۲۳۱	دیون
۲۳۲	شماره طبقه‌بندی دستگاه
۲۳۲	ردیف دستگاه
۲۳۳	شماره طبقه‌بندی دستگاه‌های استانی
۲۳۳	شماره طبقه‌بندی عملیات دولت
۲۳۳	امور
۲۳۳	امور عمومی
۲۳۴	امور دفاعی
۲۳۴	امور اجتماعی
۲۳۴	امور اقتصادی
۲۳۴	ردیف‌های متمرکز بودجه
۲۳۵	فصل
۲۳۵	برنامه
۲۳۶	فعالیت جاری
۲۳۶	طرح عمرانی
۲۳۷	طرح انتفاعی
۲۳۷	طرح غیر انتفاعی
۲۳۸	طرح مطالعاتی
۲۳۸	طرح ملی
۲۳۹	طرح‌های استانی

۲۳۹	 پروژه
۲۴۰	 قرارداد
۲۴۰	 اجرای کار به صورت پیمانی
۲۴۰	 اجرای کار به صورت امانی
۲۴۱	 کمک و اعانه
۲۴۲	 جمعاً خرچا
۲۴۳	 تخصیص متبار
۲۴۳	 بودجه خدماتی
۲۴۴	 بودجه چند دوازده
۲۴۴	 سقف بودجه
۲۴۵	 ابلاغ بودجه
۲۴۵	 موافقت نامه
۲۴۷	 اصلاح بودجه
۲۴۷	 متمم بودجه
۲۴۸	 بودجه اصلاحی
۲۴۸	 نظارت اداری
۲۴۸	 نظارت قضائی
۲۴۹	 نظارت پارلمانی
۲۵۰	 سؤالات فصل هشتم
۲۵۱	 کتاب نامه

تقدیم به

پدر مهربانم؛

زنده یاد حاج سهراب ملکی

پیش‌گفتار

کتابی که با عنوان "بزرگوارانی دولتی" پیش‌روی دارید حاصل تلاش چندین ساله تدریس، تحقیق و تجربه عملی در زمینه نظام بودجه‌ریزی کشور است که بر حسب علاقه شخصی و توصیه دوستان، همکاران، دانشجویان و خاصه مدرسان بودجه که مرا تشویق به تدوین این کتاب نموده‌اند حاصل شده است.

از آنجایی که مخاطبین همیشه به دنبال کتبی هستند که دارای ویژگی‌هایی از قبیل جامع، مختصر، مفید و طبق آخرین تغییرات روز باشد، در تدوین این کتاب هم تلاش گردیده در حد امکان ویژگی‌های فوق لحاظ گردد تا بتواند مورد استفاده همه علی‌الخصوص دانشجویان و علاقه‌مندان به مفاهیم بودجه‌ریزی دولتی قرار گیرد.

گرچه ممکن است مجموعه حاضر از کاستی‌هایی برخوردار باشد که از یابی آن را به عهده کارشناسان و متخصصان بودجه واگذار می‌نمایم که در جهت اصلاح و بهبود اثر این جانب را یاری نمایند.

در خاتمه از زحمات ارزنده مدیر مسئول محترم انتشارات سنگ‌نبشته آقای حمید گودرزی‌مهر و خانم سیمه اسدزاده (مدیر مسئول انتشارات هاور) که در صفحه‌آرایی، ویرایش فنی و طراحی جلد مرا یاری کرده‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

مجتبی ملکی

تیرماه ۱۳۹۸